

כשרואים שהחשכות או הקושי מתגבר, זהו דוקא סימן מובהק שעומדים בעיצומה של התנוצצות הישועה!!!

וכאשר יתקרב הקץ תהיינה צרות רבות ומתחזקות, והוא סימן הישועה לישראל. וכן אמרו חז"ל הק' (סנהדרין צח.), "אם ראית דור שצרות באות עליו כנהר חכה לו, שנאמר כי יבוא כנהר צר רוח ה' נססה בו (ישעיהו נט, ט), וסמך ליה, ובא לציון גואל ולשבי פשע בניעקב נאם ה' (שם כ).

ומביא הרבינו בחיי, שכן מפורש במדרש (שהש"ר) על הפסוק דומה דודי לצבי (שיר השירים ב, ט): "מה צבי זה נראה וחוזר ונכסה, נראה וחוזר ונכסה, כך גואל הראשון נראה ונכסה וחוזר ונראה וכו', כך גואל האחרון נגלה להם וחוזר ונכסה מהן וכו'", עכ"ל. ומסמך רבינו בחיי את הפסוק שאמר דוד המלך ע"ה נפשי לה' משמרים לבקר שמרים לבקר (תהלים קל, ו), שהזכיר ב' פעמים בוקר, כי אנו ממתנים ומצפים לבוקר, ולאחר שנראה שמתחיל להאיר שוב חוזר ומתכסה, ואנו חוזרים וממתנים לבוקר שני'.

דברי הרבינו בחיי הוא חיזוק גדול לכל אחד ואחד, דלפעמים שנראה שכבר התחיל האור להאיר ומתחיל הגלגל לעלות, אך שוב חוזר ומחשיך ביתר שאת, והלב מתקשה להחזיק מעמד, אך האמת היא כי אדרבה ריבוי החושך הוא סימן לאור הקרב ובא, וכדברי רבינו בחיי הנ"ל. וכאשר יתקרב הקץ תהיינה צרות רבות ומתחזקות, והוא סימן הישועה לישראל, וכמו שכתב הכלי יקר שבכל יום סמוך לעלות השחר החושך מחשיך ביותר מן חשכת הלילה ואח"כ אור השחר בוקע ועולה, לכן חזקו ויאמץ לבבכם, ובמהרה נראה בגאולה הקרובה. ומכאן ימצא בן הישראלי חיזוק ומרגוע לנפשו המיוסרת בידעו שעובי החושך אינה סיבה להתייאש רח"ל אלא להיפך וזה מופת כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות (ישעיהו נו, א).

ומעשים בכל יום כשאדם מתחזק בתפילה ומתפלל בכל כחו ואח"כ המצב נעשה יותר גרוע ונופל ליאוש ח"ו, צריך לדעת לפי הכלי יקר אדרבה להיפך התפילה נתקבל רק יש זמן להצרה ח"ו ויש קושי השיעבוד והישועה קרובה לבוא, ואדרבה צריך להתחזק להתפלל יותר בפרט שהוא רואה שהקב"ה התקבל תפילתו.

ברם היה החפץ חיים מוסיף, לפעמים סובלת האשה את כל חבלי הלידה, יסורים קשים ומרים, ולבסוף יולדת רוח, או מפילה נפל, רח"ל, אך כאן קיימת הבטחה מפורשת מפי עליון, האני אשביר ולא אוליד יאמר ה' (ישעיהו סו, ט), הבטחת הבורא יתברך הוא שבתום היסורים תבוא הגאולה, ונטעיתם על אדמתם, ולא ינתשו עוד מעל אדמתם (עמוס ט, טו), עכתו"ד.

« מדוע אין כח בקדושה להניס את כוחות הטומאה מן העולם???

בפרשה מתואר מעמד היחשפות ענין הגלות אל משה רבינו ע"ה בפעם הראשונה, בלבת אש מתוך הסנה במדבר, ומשה רבינו לגודל תמיהתו עמד להתבונן איך נהיה כדבר הזה שהסנה בער באש והסנה איננו אפ"ל (שמות ג, ב).

השפת אמת מבאר, שהקב"ה רצה בזה להראות למשה רבינו, שאדרבה, מציאות זו שכלל ישראל מתייסרים ומצטערים בעיניוים גדולים כל כך ותוקף החשכות והגלות שהם שרויים בו, זהו סימן לגאולה קרובה, וכמה שהגלות חזק יותר וכמה שהקושי מתרבה, כך הגאולה קרובה יותר.

« מהו הסימן על דבר שהולך להתבטל ולעבור מן העולם...??

כתוב בפרשה וישב משה אל ה' ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתיני. ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך. ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו (שמות ה, כב - ו, א). וכבר תמיהו כל המפרשים מה תשובה יש בדברי ה' עתה תראה, למה ששאל משה למה הרעתה לעם הזה וגו'.

ומבאר הכלי יקר, כי כבר בברית בין הבתרים נגזר על בני ישראל שיהיו בארץ לא להם ארבע מאות שנה, ועדיין לא נשלם הקץ אחר שיהיו במצרים רק כמנין רדו שנים, על כן הוסיף הקב"ה קושי בשעבוד כדי שאותם ימים מועטים בעיניו וסבל נורא, יחשבו כמו ימים מרובים, ויתקרב קץ הגאולה.

וזהו התשובה של עתה תראה אשר אעשה לפרעה, כי רק מחמת אותו הרעתה לעם הזה יוכלו להיגאל מיד. וללמדנו, שדייקא תוקף הקושי והכבדת הצער הם מזרזים ומחישים את הישועה, וכל רעה אינה אלא הכנה לטובה, וכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, להשפיע עליו חסדים גדולים ומרובים יתר ממצבו שקודם הרעה.

והכלי יקר מוסיף ומרחיב את דבריו, המרפים לכל דווי ושבורי לב העומדים עמוק במסכת הייסורים, וז"ל: "כי מהידוע, שכך היא המדה, שבכל יום סמוך לעלות השחר החושך מחשיך ביותר מן חשכת הלילה ואח"כ אור השחר בוקע ועולה, וכן רוב החולים סמוך למיתתם הם מתחזקים ויושבים על המטה ומבקשים לאכול ואח"כ המוות גובר, וכן בימות החורף סמוך לעליית השמש הקור הולך וגובר ולסוף הוא מנוצח מן השמש, וזה דבר טבעי, כי כל דבר טבעי המרגיש שבא כנגדו איזו דבר הפכי לו, הרוצה לבטל מציאותו, אז הוא מתחזק ביותר כנגד מתנגדו וימאן לענות מפניו, ופועל בטבעו כל אשר ימצא בכוחו לפעול, ולסוף היא מנוצח כי גבר עליו ההפך, כך הוא בכל הדברים שהזכרנו."

"כמו כן, מה שהרע פרעה לישראל עכשיו יותר ממה שעשה לשעבר, זה מופת חותך שקרב קצו, ושזמן הגאולה קרובה לבטל כל פעולותיו של פרעה, על כן הוא רוצה להתחזק בפעולותיו."

"זהו שאמר עתה תראה, במילת עתה, תירץ לו על מה ששאלו למה הרעת וגו', לפי שעתה הגיע הזמן שיהיה מוכרח לשלחם ולגרשם ע"כ הוא רוצה להתקומם עליהם ביד חזקה, וזה מופת כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות (מלשה"כ ישעיהו נו, א), עכ"ל.

« מהו הסימן על דבר שהולך להתבטל ולעבור מן העולם...??

וכדברים האלה כתב רבינו בחיי (שמות ה, כב), שהגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו תהיה כדמיון גאולת מצרים, וכדכתיב פ"מי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות (מיכה ז, טו), וכשם שבמצרים היה אתחלתא דגאולה מקודם, שהגיע משה רבינו ובישר להם על הגאולה, ואחר כך הכביד השעבוד עליהם מאוד, כך גם יהיה לעתיד לבוא, שיתגלה הגואל ויתכסה,

וזהו פירוש הפסוק וְכַאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אֹתוֹ כִּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ (שמות א, יב), שהכתוב מורה בזה, לבל יהרהרו אחר מידותיו של הקב"ה ולא ישאלו מדוע הניח לענות את בניו כל כך, כי כפי רוב העיניו וכאשר יענו אותו וירבו עליו הצרות, כן ירבה וכן יפרוץ ויגדל עד אין שיעור, שלעומת העיניו הגדול כך יהיה אחר כך תוקף הגאולה והאור.

ולענין עבודה יש בדבריו חזוק גדול ועצום לכל אחד ואחד מאישי ישראל, כי בראותנו תוקף הגלות המר שמתגבר עלינו מיום ליום, ובראותנו עוצם החושך וההסתר שמכסה את לבנו, הנה לפעמים יעלה על דעת מאן דהו לטעות ולומר, שבדור חשוך כזה אין ערך ותוקף למצוות שבני ישראל עושים ואין כח הקדושה שלנו בתוקפה הקדום כמאז, והראיה, שהרי עינינו רואות איך שאין בכוח הקדושה להניס את כוחות הרע מן העולם, ואינה יכולה להתגבר על החשכות ולעכב הפורעניות.

אבל את זאת למדנו עתה שמחשבה זו בטעות יסודה ואיננה אמיתית כלל וכלל, שאדרבה ואדרבה, עלינו לדעת שככל שהרע מתגבר וכמה שהחושך מתעבה ומכסה יותר את שמי הארץ, הנה זה סימן טוב שהגאולה קרובה עתה הרבה יותר מתמיד, כי לעומת התעצמות כח הטומאה בעולם, מתעצמת כנגדה כח הקדושה הרבה מאוד, וזהו סימן ברור להתרבות האור והטוב.

ואדרבה מפני כך החושך מתגבר, שהרי גזירת הגלות שגזרה השגחתו יתברך צריכה להתקיים, וכל עוד שלא הגיעה זמן גאולתנו ופדות נפשנו לא תוכל ההסתר להתבטל, ולכן צריך לחזק ולהעצים את ההסתרה בכדי שלא תתבטל מאליה על ידי כח הקדושה המתחזק והולך וכובש את הרע לגמרי, ואז נצא מן הגלות קודם שיושלם הזמן בעתה אחישנה, ולכן מאריך את חשכת הליל עד שיעבור הזעם.

והדברים מפורשים בפירוש החסיד **יעב"ץ** (עמ"ס אבות ג"ה), והביאו התו"ט (שם), במה שהוצרך הכהן גדול לשמירה גדולה כל כך עד שאמרו במשנה שהוא אחד מעשרה ניסים שנעשו בבית המקדש שהיה על דרך נס מה שלא נטמא כהן גדול ביום הכפורים, וז"ל: "כי יצר הטוב והרע מתקוטטים זה עם זה כשני אויבים, וכשאחד מהם קרוב להיות מנוצח יתחזק על עומדו בראותו כי כלתה עליו הרעה, והלא בטבעו של עולם היא כי הנר בהיותה קרובה לכבות מתחזק אורה, והרבה מן האנשים בעת פטירתם יתחזקו וידברו דברים טובים כאילו הם בריאים, וכבר הרגישו זה העולם ולא יחושו לו וכו", עכ"ל.

וע"ע בספר **נכתב בספר** (ח"ב עמוד קסב, מהגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א) שכתב שהסטרטא אחרא מתגברת ברגעים האחרונים ע"ש. ומובא מרבי **צדוק הכהן מלובלין** זי"ע, שבלילה האחרון שיוסף הצדיק היה בכלא שלמחרת הריצוהו מן הבור והלבישוהו בבגדי מלכות, באותו לילה התחיל להתנוצץ במוחו של יוסף נצנוצי יאוש, כי זה דרכה של הס"מ, שממש לפני הגמר והסיום של שלטונה, אז היא מתגברת בתוקף ועוז בכל כוחותיה וחילותיה באופן נורא ואיום למעלה מדרך הטבע, אבל יוסף צדיקא התגבר בכל עוז והכניע את הסט"א גם ברגעיה האחרונים בעת עוצמתה ותקיפותה.

כמו כן עכשיו בזמננו שאנו עומדים לפני הגמר, של וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ (זכריה יג, ב), וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ (שם יד, ט), ואתא הקב"ה ושחט למלאך המות, הנה עתה מתגברת הסט"א בכל תוקפה ועוזה רח"ל, בבחינת אין גיבור כמתיאש, (מובא בלקוטי הלכות א"ח תפילין ה"ה אות כ"ט ובעלים לתרופה מכתב קע"ז), וזקוקים אנו להרבה התחזקות, לעמוד איתן ולא ליפול בשעות קשות אלו, ה' ירחם.

וזהו תפקידנו היום, כאמור, והיא המצוה שמוטלת עלינו וצו השעה לכל אחד ואחד, לקיים מקצה הארץ אֲלֶיךָ אֶקְרָא (תהלים סא, ג), לקרוא להשי"ת גם מהמקומות הנמוכים ביותר, ולהתחנן על נפשנו שנישאר תקיפים ואיתנים באמונתנו הקדושה, בל נמוט עולם, ועד גם בשעות האחרונות של הגלות ולקיים ומי יָקום בְּמִקוֹם קָדְשׁוֹ (תהלים כד, ג). וע"ע (שם בספר ונכתב בספר ח"א עמוד פח) שכתב שלפני גאולה נצחית יהיה גלות הנראית נצחית, ע"ש.

« איך זה שבני אדם מזלזלים במצוות תפילה שעומדת ברומו של עולם? »

לפי כל הנ"ל יכולין להבין, מאמר חז"ל (ברכות ו:), שהתפילה היא מהדברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלים בהם, ולכאורה הוא פלא למה מזלזלים בתפילה, והלא התפילה היא כח נפלא, שהאדם יכול לעמוד ולבקש מלפני מלך מלכי המלכים.

אלא עיקר הטעם לזה הוא, משום שאין מתבוננים בכללות הענין, ולכן הרבה פעמים מתפללים ומבקשים על איזה ענין ואין רואים שנענו התפילות, ולכן נחלשה האמונה בכח התפילה.

והאמת היא, כי אילו היה מתבונן האדם היה נראה שנענו וגם הועילו התפילות, אלא שהאדם מסתכל על רגע זה, ועל המצב עתה, ולכן נראה לו כאילו לא הועיל ולא נענה, כי הרבה פעמים ישועת ה' באה וצומחת לאט לאט. ולכן מצינו הרבה פעמים את הלשון מצמיח ישועות, מצמיח קרן ישועה, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה, כי הישועה אינה באה בבת אחת, אלא צומחת והולכת, ויתכן שהוא כבר באמצע המצב שהישועה צומחת, והאדם אינו מבין ואינו מבחין, ונראה לו כאילו אינו זוכה לישועה, ולכן מתייאש מכח התפילה.

ובמדרש (מדרש שוחר טוב) אמרו עה"פ מגדיל ישועות מלכו (שמואל ב' כב, נא), כתוב אחד אומר מגדיל (שמואל ב' כב, נא) וכתוב אחד אומר מגדל (תהלים יח, נא), ר' יודן אומר, לפי שאין הגאולה של אומה זו באה בבת אחת אלא קימעא קימעא. ומהו מגדיל, שהיא מתגדלת והולכת לפני ישראל, לפי שהן עכשיו שרוין בצרות גדולות, ואם תבא הגאולה בבת אחת אינן יכולין לסבול ישועה גדולה, שהיא באה בצרות גדולות, לפיכך היא באה קימעא קימעא ומתגדלת והולכת. ולכך היא משולה הגאולה כשחר, שנאמר אֲזַיְבֶקַע כְּשַׁחַר אֲוֶרֶךְ (ישעיהו נח, ח), ולמה נמשלה כשחר, שאין לך אפילה גדולה יותר מאותה שעה הסמוכה לשחר, ואם יעלה גלגל חמה באותה שעה שהבריות ישינן, היו כל הבריות נלכדין, אלא עמוד השחר עולה ומאיר לעולם תחלה, ואחר כך גלגל חמה עולה ומאיר, ואין הבריות נלכדין וכו", עכ"ל.

והרי לנו כי כן הוא דרך ישועת ה' שהרבה פעמים באה קימעא קימעא, והישועה מתגדלת והולכת, ולכן אף אם לפעמים נראה לאדם שהתפלל כמה פעמים ועדיין אינו רואה ישועה, לא יתייאש מן התפילה, כי בדרך כלל ישועת ה' היא בהסתר, ומלוּבש בהשתלשלות טבעיים. אבל אם יתבונן האדם בכללות הענין, יזכה ויראה שהכל היה חלק מן הישועה.

וגם כשאנו רואה את הישועה, צריך להאמין שתפילותיו פועלות, והקב"ה מצמיח ישועה ומגדיל ישועות מלכו, והישועה צומחת ומתגדלת קימעא קימעא, ועי"ז לא נתייאש מן התפילה, אלא אדרבה מתבוננים ורואים את יד ה' והשגחתו, ומתחזקים ומתעוררים לתפילה.

"...למדנו עתה"

שמחשבה זו בטעות

יסודה ואיננה אמיתית

כלל וכלל, שאדרבה

ואדרבה, עלינו לדעת

שככל שהרע מתגבר

וכמה שהחושך

מתעבה ומכסה יותר

את שמי הארץ, הנה

זה סימן טוב

שהגאולה קרובה עתה

הרבה יותר מתמיד, כי

לעומת התעצמות כח

הטומאה בעולם,

מתעצמת כנגדה כח

הקדושה הרבה

מאוד..."